

**Protokół z czwartego posiedzenia Komitetu Monitorującego dla Funduszy Europejskich
na Migracje, Granice i Bezpieczeństwo 2021-2027**

14 października 2025 r.

1. Data i miejsce posiedzenia

Czwarte posiedzenie Komitetu Monitorującego dla Funduszy Europejskich na Migracje, Granice i Bezpieczeństwo 2021-2027 (dalej: Komitet Monitorujący) odbyło się 14 października 2025 r. w gmachu MSWiA (Warszawa, ul. Stefana Batorego 5). Zaproszenia do udziału w posiedzeniu zostały przekazane członkom Komitetu w formie pisemnej 30 września 2025 r.

2. Uczestnicy

W spotkaniu wzięli udział:

- Pan Wiesław Szczepański, Sekretarz Stanu w MSWiA, Przewodniczący Komitetu Monitorującego,
- Pan Maciej Kaczorowski, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego, Sekretarz Komitetu Monitorującego,
- Pani Katarzyna Dargiel, Naczelniczka Wydziału Funduszy Europejskich na Migracje, Departament Funduszy Europejskich MSWiA,
- członkowie Komitetu Monitorującego lub ich zastępcy (21 członków lub zastępców),
- przedstawiciele Komisji Europejskiej,
- pracownicy Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA,
- pracownicy Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA,
- prelegenci i obserwatorzy.

3. Przebieg spotkania

Posiedzenie rozpoczęło się o godz. 10:00.

- 1) Posiedzenie otworzył **Przewodniczący Komitetu Monitorującego, pan Wiesław Szczepański, Sekretarz Stanu w MSWiA**, który powitał uczestników spotkania i podziękował za przybycie. Następnie, nawiązując do sytuacji geopolitycznej w jakiej obecnie znajduje się Polska i Unia Europejska, **podkreślił jak istotne znaczenie ma realizacja projektów współfinansowanych ze środków unijnych**. Jako przykład wskazał projekty realizowane przez Komendę Główną Straży Granicznej, dotyczące nowoczesnych rozwiązań wdrożonych na obszarach wodnych oraz na rzekach Bug, Świsłoczek i Istocznica. Pan Przewodniczący podziękował Komisji Europejskiej za partnerstwo i zaufanie oraz za zrozumienie, że bezpieczeństwo granic zewnętrznych Unii to bezpieczeństwo nas

wszystkich. Podkreślił, że równie istotne projekty są finansowane ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Wdrażane są one nie tylko przez instytucje państwowe, ale również przez organizacje pozarządowe i międzynarodowe. Wspomniał również o Centrach Integracji Cudzoziemców, podkreślając, że mimo mierzenia się z ogromną akcją dezinformacyjną, udało się ustanowić centra w większości województw.

- 2) **Pan Maciej Kaczorowski, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA** powitał uczestników spotkania i przedstawił agendę.
- 3) Głos zabrał **pan Szymon Pogorzelski, Przedstawiciel Komisji Europejskiej**, który przedstawił informacje szczególnie istotne w kontekście wdrażania funduszy na migracje, granice i bezpieczeństwo. Poinformował, że 17 września 2025 r. odbyło się **spotkanie dyrektora generalnej w DG Home KE, pani Beate Gminder, z 23 członkami sejmowej Komisji ds. Unii Europejskiej**. Tematem spotkania były, m.in., kwestie wdrożenia paktu migracji i azylu, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Polski. Dyrektor generalna podkreśliła podczas spotkania, że wdrożenie paktu zwiększy bezpieczeństwo państw UE, usprawni procedury azylowe i ustanowi mechanizm solidarności. Przedstawiła również mechanizmy wsparcia finansowego i operacyjnego dostępne w tym kontekście dla państw członkowskich. Drugim tematem spotkania były **kwestie instrumentalizacji migracji przez państwa trzecie**, w kontekście sytuacji na granicy polsko-białoruskiej. Pan Szymon Pogorzelski podkreślił, że sytuacja na granicy Polski z Rosją i Białorusią jest w centrum uwagi decydentów UE. Polska granica jest jednocześnie zewnętrzną granicą UE i konieczne są dalsze zdecydowane działania w celu jej ochrony. Poinformował o komunikacie KE, wydanym w grudniu 2024 roku, w sprawie wykorzystania migracji jako broni. Komunikat ten dotyczył w szczególności sytuacji na polsko-białoruskiej granicy. Wyjaśniono w nim, że obecna sytuacja może uzasadniać wprowadzanie nadzwyczajnych środków na granicach zewnętrznych. KE wyraziła pełne poparcie dla krajów członkowskich, w tym w szczególności Polski, dotkniętych agresją hybrydową ze strony Rosji i Białorusi, a także zapewniła jasność prawną w sprawie środków jakie państwa członkowskie mogą podjąć w obliczu takich zagrożeń bezpieczeństwa. Pan Szymon Pogorzelski podkreślił, że Komisja Europejska wsparła polskie władze finansowo, m.in., w ramach instrumentu zarządzania granicami i polityki wizowej w zakresie wzmacniania granic Polski, będących jednocześnie zewnętrznymi granicami UE. Poinformował, że 16-17 września 2025 r. uczestniczył w podsumowaniu dwóch bardzo ważnych projektów współfinansowanych przez UE, na wzmacnianie granicy polsko-białoruskiej. Podziękował przedstawicielom MSWiA i Straży Granicznej za doskonałą organizację tego spotkania i za skuteczną realizację projektów. Pan Pogorzelski omówił również **wizytę Ylvy Johansson, specjalnej wysłanniczki UE ds. Ukraińców w Unii Europejskiej**, która odbyła się 2-3 października 2025 r. w Warszawie. W czasie pobytu w Warszawie Ylva Johansson

spotkała się m.in. z panem Ministrem Maciejem Duszczykiem z MSWiA, z panem Ministrem Sebastianem Gajewskim z MRPiPS a także z przedstawicielami polskich oddziałów organizacji międzynarodowych (UNHCR, IOM, UNICEF). Tematem spotkań była przede wszystkim **perspektywa przechodzenia Ukraińców ze statusu ochrony tymczasowej na inne statusy i kwestia powrotów na Ukrainę, a także kontekst możliwego wsparcia tych działań ze środków europejskich**. Istotnym elementem rozmów były kwestie sukcesu integracji Ukraińców na polskim rynku pracy, a także możliwy zakres wsparcia również ze środków europejskich dla grup szczególnie wrażliwych. W tym kontekście ważny jest projekt „Wspólnie do niezależności”, wdrażany przez MSWiA, mający na celu wsparcie osób objętych ochroną czasową, wychodzących z ośrodków tymczasowego zakwaterowania. Projekt ten jest finansowany z dodatkowych środków w kwocie 20 mln euro z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Pan Szymon Pogorzelski przedstawił również przykład udanych działań wspieranych ze środków europejskich w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, skutecznie wdrożonych przez polską policję: 11 czerwca 2025 r. miała miejsce konferencja podsumowująca wdrożenie projektu dotyczącego zwalczania przestępczości narkotykowej poprzez zwiększenie efektywności działań policji w zakresie ujawniania i likwidacji nielegalnych laboratoriów. Jest to konkretny przykład na to, jak efektywnie wykorzystywać środki europejskie przyczyniając się do zwiększenia bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce i jednocześnie w Unii Europejskiej.

- 4) Głos zabrała **pani Aneta Gajda (Komisja Europejska)**, która podkreśliła istotną rolę współpracy Instytucji Zarządzającej z Komisją Europejską w ramach dzielonego zarządzania funduszami. Podziękowała przedstawicielom IZ za dobrą współpracę, a członkom Komitetu Monitorującego, pełniącego istotną rolę we wdrażaniu funduszy, za przybycie. Poinformowała, że **Polska w ramach wszystkich trzech programów otrzymała dodatkowe środki w ramach tzw. działań szczególnych**. Pani Aneta Gajda zachęciła do kontynuacji dobrego, obecnego trendu i aplikacji o dodatkowe środki, a także do włożenia wysiłku w przygotowanie wniosków aplikacyjnych - procedura jest konkurencyjna, wygrywają najlepiej napisane projekty. Informacje o kolejnych planowanych naborach przesłane zostaną wkrótce przez KE do państw członkowskich.
- 5) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** oddał głos przedstawicielom Straży Granicznej, **pani Komendant Wiolecie Gorzkowskiej i panu Sebastianowi Zwolińskiemu, dyrektorowi Biura Techniki i Zaopatrzenia KGSG**, którzy przedstawili **prezentację dotyczącą dwóch zrealizowanych przez SG projektów, kluczowych z punktu widzenia bezpieczeństwa na granicy z Białorusią**. Projekty dotyczyły budowy systemu nadzoru na rzekach granicznych Bug oraz Świsłocz i Istoczanka. Te projekty to **odpowiedź na niesłabnącą presję migracyjną, która dotyka polską granicę od 2021 roku**. Każdej doby odnotowuje się od kilkudziesięciu do nawet kilkuset prób nielegalnego przekroczenia granicy. Od początku roku prób tych było ponad 28 tys. W całym ubiegłym roku było ich nieco ponad 30 tys.,

wszystko więc wskazuje na to, że niekorzystne statystyki będą w tym roku wyższe. Sprawdziły się niestety przewidywania, że jeżeli uszczelnimy granicę lądową, to presja migracyjna przeniesie się tam, gdzie nie ma bariery fizycznej, czyli na rzeki. Od początku roku na Bugu miało miejsce 1500 prób przekroczeń, co stanowi pięciokrotny wzrost w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym. Na rzekach Świsłocz i Istoczanka od grudnia 2024 roku prób przekroczeń było prawie 6 tys., co stanowi 1/5 wszystkich prób przekroczeń na granicy z Białorusią, ochranianej przez Podlaski Oddział Straży Granicznej. Migranci, w grupach co najmniej 10-osobowych najczęściej przekraczają granicę na pontonach, a tam gdzie jest płytko przechodzą pieszo. Grupowym przekroczeniom towarzyszy agresja migrantów. Funkcjonariusze obrzucani są butelkami, kamieniami, kłodami, gwoździemi, petardami. Jeżeli chodzi o profil migranta to bez zmian – są to głównie młodzi mężczyźni. Nie ulega też zmianie *modus operandi* przerzutu migrantów obejmujący szlak prowadzący przez Rosję, przy wykorzystaniu rosyjskich wiz i przez terytorium Białorusi, gdzie migranci mają cały czas wsparcie służb białoruskich. Pani Komendant podkreśliła, że prawie wszystkie próby nielegalnego przekroczenia są udaremniane bezpośrednio na linii granicy lub zaraz po jej przekroczeniu. Tak wysoka skuteczność działań SG nie byłaby możliwa bez technicznych i elektronicznych zabezpieczeń granicy. Dzięki dwóm projektom zabezpieczony został kolejny potencjalny słaby punkt granicy. Migranci aktywnie dostosowują metody i miejsca przekraczania granicy w reakcji na kolejne modernizacje. Presja migracyjna to niejedyne wyzwanie przed którym dziś stoją wszystkie służby. Wojna w Ukrainie, ostatnie incydenty, które naruszyły przestrzeń powietrzną wskazują, że od służb wymagane są nowe rozwiązania i technologie. **SG rozpoczęła kolejne projekty związane z modernizacją systemu nadzoru na granicach.** Część tych projektów współfinansowana będzie ze środków europejskich (budowa perymetrii na odcinku granicy z Ukrainą), nowe funkcjonalności wdrażane są na granicy z Białorusią, ze środków w wysokości 52 mln euro, pozyskanych z KE, zakupione zostaną nowe środki techniczne.

- 6) **Pan płk Sebastian Zwoliński (KGSG)** przedstawił **prezentację dotyczącą praktycznych zastosowań istniejących zabezpieczeń na granicy z Białorusią.** Podkreślił, że inwestycja realizowana była w trudnych warunkach: trwającej presji migracyjnej, a także ze względu na warunki środowiskowe, na terenie nieuregulowanych, zabagnionych rzek. W trakcie realizacji inwestycji Straż Graniczna korzystała z uregulowań specjalnych – ustawy o budowie zabezpieczeń na granicy państwowej, które umożliwiły przeprowadzenie inwestycji w sprawny sposób. Dzięki temu możliwe było szybki zrealizowanie projektów – pierwszy zakończył się w ciągu 12 miesięcy od podpisania umowy, drugi w ciągu 18. Krótko omówiona została struktura zarządzania projektami, a następnie przedstawione zostały dane liczbowe dot. realizowanych projektów, a także filmy obrazujące realny wpływ wybudowanych zabezpieczeń na zwalczanie nielegalnych przekroczeń granicy.

- 7) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** przedstawił **prezentację dotyczącą podsumowania wdrażania funduszy na migracje, granice i bezpieczeństwo**. Przedstawił dane dotyczące zrealizowanych i planowanych naborów, liczby podpisanych porozumień, wysokości zakontraktowanych środków. Poinformował o możliwości pozyskania z KE dodatkowych środków w ramach działania szczególnego, które zasiliłyby Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (prawie 140 mln euro) i Instrument Wsparcia Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (ponad 61 mln euro). Podkreślił, że Instytucja Zarządzająca jest na finiszu uzgodnień z KE, jeżeli będzie zgoda Komisji, środki te szybko trafią do Polski i przeznaczone zostaną przede wszystkim na działania Urzędu ds. Cudzoziemców, straży granicznej i policji. W ramach działań szczególnych FAMI realizowane są trzy projekty (UdSC, KGSG w partnerstwie z IOM i projekt realizowany przez Departament Administracji Publicznej MSWiA). Komisja Europejska ogłasza kolejne nabory, w których Polska bierze udział.
- 8) Głos zabrał **pan Jan Krzesiński z Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA**, który przedstawił **proces wdrażania funduszy z punktu widzenia Instytucji Pośredniczącej**, która przejęła od IZ zadania związane z realizacją projektów. Omówił zakres zadań Instytucji Pośredniczącej (przygotowanie umów i porozumień, certyfikowanie wydatków, bieżący kontakt z wnioskodawcami i spotkania oraz szkolenia, kontrola zamówień publicznych, kontrola projektów w miejscu ich realizacji). Zwrócił uwagę na dużą liczbę naborów, które udało się zrealizować w relatywnie krótkim czasie. Duża intensywność ogłaszanych naborów wynikała z tego, że programy dla wszystkich trzech funduszy przyjęte zostały później niż inne programy UE i konieczne było nadrobienie opóźnień. W najbliższym czasie spodziewane jest przyspieszenie jeżeli chodzi o przyjmowanie wniosków o płatność (certyfikacja). Na koniec podziękował wszystkim za współpracę.
- 9) Po przerwie **pani Katarzyna Dargiel, Naczelniczka Wydziału Funduszy Europejskich na Migracje DFE MSWiA** przedstawiła **informacje na temat stanu prac nad przygotowaniem perspektywy finansowej na lata 2028-2034**. W lipcu br. Komisja Europejska opublikowała propozycję pakietu rozporządzeń, a od września mają miejsca spotkania grup roboczych Rady UE, w których IZ bierze aktywny udział. W obszarze spraw wewnętrznych Polsce przyznana została duża alokacja, dużo większa niż w obecnej perspektywie. Istotną zmianą w przyszłej perspektywie finansowej będzie konstrukcja funduszy. Nie będzie ich kilka, jak to ma miejsce obecnie, a jeden, co podyktowane jest założeniem, żeby wszystkie fundusze były w jednym dziale budżetowym, tak by środki można było łatwiej przesuwać. KE zwraca uwagę, że fundusze mają przyczyniać się nie tylko do osiągnięcia wskaźników, ale także do wdrażania reform. Istotną kwestią jest wartość dodana. Planowane jest także ustanowienie instytucji koordynującej, której podlegałaby IZ, co w konsekwencji może spowodować nadmierną biurokrację, obciążenia administracyjne i utrudnienia.
- 10) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** dodał, że przedmiotowe rozporządzenia będą krótkie, będą liczyły kilkanaście artykułów, a pozostałe przepisy będą znajdować się w innych

dokumentach. Tym samym w nowej perspektywie fundusze na migracje, granice i bezpieczeństwo włączone zostaną w jeden duży system.

- 11) **Pani Katarzyna Dargiel (MSWiA)** podkreśliła dobrą koordynację i współpracę między ministerstwami podczas prac nad kolejną perspektywą UE.
- 12) **Pan Bartłomiej Potocki, Dyrektor Departamentu Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** przedstawił informacje na temat prac nad krajową strategią integracji, do przygotowania której zobligowani zostaliśmy za sprawą strategii migracyjnej przyjętą rok temu. Dokument ma być wielopoziomowy i kompleksowy. Stworzenie takiej strategii wymaga wieloletniego finansowania, co zapewniają fundusze takie jak FAMI czy EFS+. Poinformował, że **ze środków FAMI finansowanych jest 20 centrów integracji cudzoziemców, kolejne 14 finansowanych jest z EFS+**. Centra finansowane z EFS+ często organizowane są na podstawie wytycznych przygotowanych dla FAMI. Największą szkodą jest nieprzyjęcie, w głównej mierze z uwagi na debatę publiczną, przez część województw środków FAMI. Podkreślił, że wszystko wskazuje na to, że ten model integracji się sprawdza i będzie kontynuowany, zwłaszcza w sytuacji, którą widzimy ostatnio – projektu stworzenia testu obywatelskiego dla cudzoziemców. Potrzebna będzie kadra, która będzie uczyć i miejsc gdzie te testy będą się odbywać, w związku z tym centra integracji cudzoziemców jakkolwiek by się nie nazywały i ktokolwiek nie byłby ich gospodarzem będą musiały istnieć, ponieważ jak widać taka jest wola wszystkich stron sceny politycznej – co do wprowadzenia testu obywatelskiego panuje powszechna zgoda. Planuje się przygotowanie cyklicznych raportów na temat integracji, dzięki którym byłoby możliwe lepsze projektowanie kolejnych działań, przygotowanie informacji o zagrożeniach, niebezpieczeństwach ale także o możliwości rozwoju i perspektywach. Celem jest **holistyczne podejście do integracji na terenie całego kraju**. Podstawowym założeniem strategii integracyjnej jest integracja dla wszystkich – nie tylko dla cudzoziemców, ale także Polaków i osób polskiego pochodzenia, które chcą powrócić na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla obywateli innych krajów UE, którzy planują zamieszkać na terenie naszego kraju, dla obywateli Polski, którzy chcą dowiedzieć się więcej na temat integracji cudzoziemców; dla pracodawców, współmałżonków, którzy potrzebują wiedzy na temat procesów integracyjnych i migracyjnych. **Planowane jest stworzenie krajowej sieci integracji**, której zadaniem będzie ustanowienie standardu jakości pracy z cudzoziemcem oraz podnoszenie kompetencji pracowników podmiotów, które do sieci wejdą. Z racji tego, że podmioty te są finansowane nie tylko ze środków FAMI, doproszone zostaną do sieci podmioty finansowane z EFS, a także organizacje pozarządowe, które uzyskały dofinansowanie w naborze integracyjnym FAMI, o ile wykażą chęć i wolę do udziału w sieci, tak by na terenie naszego kraju nie było białych plam, co jest istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, ponieważ marginalizacja i separacja cudzoziemców rozbija spójność społeczną. **Działania integracyjne będące priorytetem strategii integracyjnej** to przede wszystkim nauka języka polskiego, a także

integracja na rynku pracy, wsparcie kompetencji instytucjonalnych (szkolenia dla kadry centrów). **Stworzony ma zostać podręcznik integracyjny** dający podstawę do przygotowań do testu obywatelskiego. Kolejnym priorytetem jest rozwój samorządowy, w ramach którego zostanie nawiązana współpraca w procesach integracyjnych. Mimo że integracja odbywa się na poziomie lokalnym gminy są zbyt słabym elementem by przejąć jej ciężar (odpowiednim poziomem będzie poziom powiatu). Istotną również będzie współpraca z organizacjami pozarządowymi. Założeniem jest, by były one częścią procesu integracyjnego m.in. poprzez partnerstwo z jst. Planowane jest wdrożenie wskaźników integracyjnych, za sprawą których będzie sprawdzane jak cudzoziemcy radzą sobie w pewnych obszarach, w porównaniu ze społeczeństwem przyjmującym, co będzie służyć przeciwdziałaniu mitom/dezinformacji (np. cudzoziemcy popełniają więcej przestępstw, są mniej aktywni na rynku pracy). Ma zostać powołane ciało które monitorować będzie nabory i dostępność środków z różnych, nie tylko europejskich źródeł, tak by możliwe było skoordynowanie dostępności i realizacja działań integracyjnych w sposób kroczący, co ma zapobiec kumulacji dostępnych środków, jak to ma czasem miejsce obecnie.

- 13) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** podziękował za wystąpienie. Podkreślił, że współpraca z Departamentem Integracji Społecznej MRPiPS odbywa się w sposób ciągły, z jednej strony ze względu na to że Ministerstwo jest beneficjentem projektu FAMI, z drugiej współpraca ta dotyczy centrów integracji cudzoziemców.
- 14) Głos zabrała **pani Małgorzata Mika, Zastępca Dyrektora w Departamencie Europejskiego Funduszu Społecznego Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej**. Podkreśliła, że DEFS jest również odpowiedzialny za **wdrażanie środków EFS+ przeznaczonych na integrację społeczno-ekonomiczną obywateli państw trzecich**. Większość środków EFS+ wdrażana jest na poziomie regionalnym, co jest uwarunkowane tym, że w programach regionalnych finansowane jest głównie wsparcie dla cudzoziemców za pomocą usług ułatwiających cudzoziemcom funkcjonowanie w polskim społeczeństwie (kursy językowe, kursy zawodowe). **Ze środków EFS+ na rzecz cudzoziemców realizowanych jest około 270 projektów, alokacja w regionach to prawie 200 mln euro**. Największą alokacją dysponuje województwo zachodniopomorskie (25 mln euro), następnie dolnośląskie (22 mln euro), i śląskie (19 mln euro). Najmniejsze alokacje mają woj. lubuskie i kujawsko-pomorskie i świętokrzyskie, po ok 4 mln euro. Każde województwo z wyjątkiem podlaskiego realizuje cel szczegółowy dot. integracji społeczno-ekonomicznej obywateli państw trzecich. W regionach **udzielono wsparcia ponad 24 tys. cudzoziemców, utworzono 14 centrów integracji cudzoziemców**. **W ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na poziomie centralnym na integrację cudzoziemców dostępna jest alokacja w wysokości 135 mln euro**. Instytucją Pośredniczącą jest MRPiPS, które realizuje szereg projektów mających znaczenie strategiczne i centralne np. wdrażanie standardu obsługi migrantów przez urzędy pracy, tworzenie punktów informacyjnych dla cudzoziemców w urzędach pracy, poprawa jakości

i dostępności informacji dla cudzoziemców i przedsiębiorców, m.in., przez portal internetowy *working and living in Poland*, wspieranie rzetelnych polskich pracodawców w zagranicznej rekrutacji, wypracowywanie mechanizmów integracji ze społeczeństwem polskim członków grup migrantów, którzy są szczególnie narażeni na wykluczenie. Na poziomie centralnym realizowane są również **działania edukacyjne, dla których instytucją pośredniczącą jest Ministerstwo Edukacji Narodowej**. Uruchomione zostało wsparcie dla szkół do których uczęszczają dzieci i młodzież z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, w szczególności uczniowie z Ukrainy. Wsparcie realizowane jest poprzez zatrudnianie asystentów kulturowych, szkolenia dla nauczycieli oraz wsparcie psychologiczne dla całego środowiska szkolnego. Kolejnym działaniem jest przygotowanie materiałów, które wspierają przyjęcie dzieci cudzoziemskich do polskiego systemu oświaty. Finansowane było prowadzenie egzaminu ósmoklasisty i maturalnego w języku ukraińskim. Będzie również prowadzone badanie na temat tego jak dostosować polski system edukacji do potrzeb dzieci z doświadczeniem migracji.

- 15) Podsumowując wystąpienie **pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** podkreślił, że dobrą rzeczą jest, że środki dostępne dla cudzoziemców nie są skumulowane w jednym miejscu, że są dostępne w różnych funduszach na poziomie regionalnym i centralnym.
- 16) **Pani Anna Karpińska, przedstawicielka Departamentu Administracji Publicznej MSWiA**, która pracuje w Wydziale Projektów Strategicznych DAP i na co dzień zajmuje się ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy i jej zmianą, przedstawiła **informacje na temat projektu „Wspólnie do niezależności”, realizowanego ze środków FAMI**. Podkreśliła, że projekt jest przykładem tego jak projekt unijny współdziała z prawem i jak te dwa obszary wzajemnie na siebie wpływają. Sam projekt powstał z uwagi na to, że po zakończeniu wsparcia ustawowego było wiadomo, że pewna grupa uchodźców pozostanie bez wsparcia w zakwaterowaniu i celem było zapewnienie im płynnego przejścia na samodzielne funkcjonowanie. W międzyczasie okazało się, że doświadczenia zebrane w ramach projektu wpływały na ustawę, na kolejne jej nowelizacje i zmiany. Pani Anna Karpińska podkreśliła, że za każdym działaniem i wskaźnikiem stoi człowiek, czego doskonałą prezentacją były przedstawione członkom Komitetu Monitorującego nagrania z wypowiedziami uczestników projektu. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Polskim Czerwonym Krzyżem i Polskim Centrum Pomocy Międzynarodowej. Druga z organizacji jest w Polsce mniej znana, działała do tej pory głównie za granicą, ponieważ w Polsce nie było wcześniej kryzysu uchodźczego na taką skalę. Jest to pierwszy projekt PCPM realizowany w Polsce. Każdy z partnerów działa inaczej, natomiast obaj osiągają założone wskaźniki. **Wartość projektu to 93,5 mln zł. Na początku realizacji projektu w ośrodkach mieszkało ok. 34 tys. uchodźców, dziś jest ich ok. 20 tys., co oznacza, że przez półtora roku realizacji projektu liczba ta spadła niemal o połowę. Celem projektu było udzielenie wsparcia 6 tys. beneficjentów.** Dotychczas pomoc udało się 4,3 tys. osób, które opuściły środki zbiorowego zakwaterowania. To ponad 1,5 tys. gospodarstw domowych, z czego

ponad 800 zakończyło wsparcie w ramach projektu i w 100% utrzymuje się samodzielnie. Do końca realizacji projektu pozostało 9 miesięcy. Początkowo istniała obawa, że osoby po zakończeniu udziału w projekcie będą wracać do ośrodków, okazała się ona jednak bezpodstawna. W ramach projektu świadczone jest również wsparcie w postaci kursów językowych, adaptacyjnych, wsparcie integracyjne czy wsparcie na rynku pracy. Jednak główne wsparcie to pomoc finansowa w opłaceniu czynszu, która maleje z każdym miesiącem, a także wsparcie w wyposażeniu mieszkania czy przeprowadzce. Wsparcie na gospodarstwo domowe to przeciętnie ok 11 tys. zł. Rodzina otrzymuje również wsparcie asystenta, które w kontekście faktu, iż część centrów integracji cudzoziemców nie powstało, jest niezwykle istotna. Najczęściej asystentami są obywatele Ukrainy, którzy do Polski przybyli przed wojną.

- 17) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** podkreślił, że idea projektu zrodziła się w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, nie była to odpowiedź na nabór ogłoszony przez Komisję Europejską, a inicjatywa Polski. Podziękował osobom realizującym projekt za ich pracę i zaangażowanie.
- 18) Po oficjalnej części posiedzenia **przedstawiciel Centrum Informacji kryzysowej Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk, pan Jakub Ryzenko** przedstawił **prezentację w temacie wykorzystania innowacji kosmicznych i około kosmicznych dla bezpieczeństwa, w kontekście zarządzania kryzysowego i ochrony ludności**. Podkreślił, że fundusze europejskie to nie tylko fundusze UE, istotną rolę w dystrybucji środków pełni Europejska Agencja Kosmiczna (ESA), która coraz aktywniej angażuje się w tematykę bezpieczeństwa w Europie. ESA dąży nie tylko do tego by technologia była rozwijana, ale również, by była efektywnie wykorzystywana przez użytkowników. Z początkiem sierpnia 2025 r. CIK zainicjowało działanie pod nazwą **civil security hub** – inicjatywa, która ma pomóc sięgnąć po te możliwości, które technicznie są dostępne, ale obecnie z różnych względów nie funkcjonują. Działanie skierowane jest głównie do służb państwowych – straży pożarnej, straży granicznej, policji oraz innych instytucji zaangażowanych w zarządzanie kryzysowe, np. operatorów infrastruktury krytycznej. Obecnie przygotowywane są, we współpracy z UE i ESA również inne inicjatywy (*european resilience from space*) obejmujące szereg działań dotyczących **obserwacji satelitarnej i łączności, które służyć mają zwiększaniu odporności, w rozumieniu ochrony ludności**. W ramach *european resilience from space* w krajach będą powstawały tzw. *nody* – instytucjonalne punkty, które będą pomagać korzystać z tych możliwości, które w ciągu najbliższych 3, 5 czy 7 lat zostaną w wyniku tej inicjatywy otwarte. Jest rozważane ustanowienie w Polsce dedykowanego tematyce bezpieczeństwa ośrodka ESA. Jeżeli w ciągu najbliższych 4-6 tygodni podjęta zostanie decyzja w tym zakresie, w ciągu kilku miesięcy CIK będzie zaangażowany w ukształtowanie koncepcji takiego ośrodka, co może być przedmiotem zainteresowania instytucji zgromadzonych w Komitecie Monitorującym.

Następnie przedstawione zostały działania CIK w kontekście powodzi 2024 r., przede wszystkim szybkie i regularne monitorowanie kluczowej informacji dotyczącej rozlewisk. Informacje przekazywane były straży pożarnej, centrom zarządzania kryzysowego czy lokalnym sztabom kryzysowym. Możliwe było dynamiczne reagowanie na potrzeby – informacja docierała bardzo szybko do użytkowników, osób koordynujących działania w terenie. To przykład tego, że dzisiaj technologia jest gotowa by służyć w sytuacjach kryzysowych, natomiast nadal brakuje procedur, nie ma wypracowanej praktyki korzystania z tej technologii i te elementy we współpracy z ESA mają zostać dopracowane.

- 19) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** podziękował za prezentację i zaprosił do zadawania pytań.
- 20) Głos zabrała **pani Agnieszka Kosowicz, Fundacja Polskie Forum Migracyjne**, która w imieniu organizacji pozarządowych podziękowała za zwiększenie alokacji w ramach naboru integracyjnego FAMI. Po decyzjach amerykańskich środowisko pozarządowe, mocno zależne od międzynarodowych środków, znalazło się w trudnej sytuacji i w tym kontekście decyzja MSWiA była bardzo ważna. Zapytała kiedy zostaną ogłoszone trzy kolejne nabory otwarte, poddała również pod rozagę przygotowanie śródkresowego przeglądu, który obrazowałby nie tyle sprawność wydawania środków, co zysk społeczny związany z prowadzeniem centrów integracji cudzoziemców. Doceniła pomysł MPRIIPS dotyczący tworzenia synergii między ośrodkami – podkreśliła, że międzyregionalna wymiana doświadczeń jest czymś niezwykle wartościowym. Zaproponowała rodzaj synergii między organizacjami korzystającymi ze środków FAMI. Podkreśliła, że mimo że organizacje pozarządowe pozostają ze sobą w kontakcie, to nie mają zasobów by stworzyć ogólnopolską wymianę wiedzy czy wzajemne zasilanie się informacjami. Nawiązując do prezentacji CIK podkreśliła, że w temacie obronności partnerzy społeczni odgrywają istotną rolę, co widać na przykładzie Ukrainy – rola społeczeństwa obywatelskiego w zapewnianiu bezpieczeństwa, korzystaniu z technologii jest niebagatelna. Zaoferowała pomoc i wsparcie w tym obszarze.
- 21) **Pani Aneta Gajda (KE)** poprosiła o podzielenie się doświadczeniem w zakresie **spełniania przez beneficjentów warunków horyzontalnych** podczas przeprowadzonych do tej pory naborów wniosków – czy miały miejsce jakieś problemy, ciekawe sytuacje.
- 22) **Pani Katarzyna Dargiel (MSWiA)** poinformowała, że skarg na spełnianie warunków horyzontalnych nie było, każdy wnioskodawca musi we wniosku zadeklarować w jaki sposób spełnia lub zamierza spełnić warunki horyzontalne. Pojawiły się odwołania od wyników oceny merytorycznej w integracyjnym naborze otwartym, jedna skarga trafiła do sądu. Nabory otwarte z FAMI ogłoszone zostaną do końca roku. Opóźnienia wynikają m.in. z konieczności przeprowadzenia demarkacji między działaniami IZ a Urzędu ds. Cudzoziemców w kontekście celu azylowego.

- 23) **Pani Agnieszka Kosowicz (FPFM)** ponownie nawiązała do potrzeby przygotowania oceny dot. społecznych skutków realizowanych projektów i przestrzeni na zorganizowania spotkania beneficjentów naboru integracyjnego w celu wymiany doświadczeń.
- 24) **Pani Katarzyna Dargiel (MSWiA)** poinformowała, że zostanie przygotowana ewaluacja ex post funduszy, a jej zakres będzie zgodny z wymaganiami wskazanymi w rozporządzeniu ogólnym.
- 25) **Pan Bartłomiej Potocki (MRPiPS)** podkreślił, że krajowa sieć integracji będzie miała posiedzenia, do sieci zapraszane będą również organizacje pozarządowe, które są beneficjentami FAMI. Dzięki temu realizowana będzie wymiana informacji i tworzenie dobrych praktyk.
- 26) **Pani Katarzyna Dargiel (MSWiA)** poinformowała, że do konsultacji i akceptacji członków Komitetu Monitorującego przekazany zostanie program FBW 2021-2027, który wymaga zmiany ze względu na zwiększenie alokacji za sprawą włączenia do programu środków z działań szczególnych oraz poprawkę związaną z realizacją warunków horyzontalnych.
- 27) **Pan Christian Jaworski, Klaster Innowacji Społecznych**, skierował pytanie do pana **Dyrektora Potockiego (MRPiPS)** o to, jak miałyby wyglądać współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, w szczególności z powiatami. Poprosił również przedstawicieli Straży Granicznej o wskazanie z których państw pochodzą osoby najczęściej przekraczające nielegalne granicę.
- 28) **Pan Bartłomiej Potocki (MRPiPS)** poinformował, że **przedstawicie powiatów i gmin zostaną włączeni do konsultacji i dyskusji dot. możliwości samorządów**. Zwrócił również uwagę na potencjał powiatowych urzędów pracy i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Urzędy pracy otrzymają wsparcie ze środków EFS+ na wsparcie obsługi cudzoziemca, pracownicy pcpr będą mogli korzystać z kursów organizowanych przez MRPiPS. Z tych osób zamierza się stworzyć specjalistów zajmujących się migracją i integracją, którzy byłiby zasobem i wsparciem dla władz powiatów przy tworzeniu np. strategii integracyjnych. Planuje się stworzenie szablonu strategii integracyjnej, który w łatwy sposób można będzie dostosować do potrzeb powiatu.
- 29) **Pan Sebastian Zwoliński (KGSG)** poinformował, że Straż Graniczna publikuje w mediach statystyki dot. przekroczeń granicy ze wskazaniem kraju pochodzenia migrantów. Od wielu miesięcy, a nawet lat dominują kraje afrykańskie.
- 30) **Pan Maciej Kaczorowski (MSWiA)** zadeklarował, że prezentacje i statystyki zostaną przekazane członkom Komitetu Monitorującego. Następnie Pan Maciej Kaczorowski oficjalnie zakończył czwarte posiedzenie Komitetu Monitorującego dla Funduszy Europejskich na Migrację, Granice i Bezpieczeństwo 2021-2027 oraz złożył podziękowania dla wszystkich uczestników.

Warszawa, 11 grudnia 2025 r.

Przygotowała:

Karolina Rataj, główny specjalista, Wydział Funduszy Europejskich na Migracje,

Departament Funduszy Europejskich MSWiA

Zatwierdził:

Maciej Kaczorowski, Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA

Sekretarz Komitetu Monitorującego

Załącznik:

1. Porządek obrad.

Agenda 14
października 2025.doc

Fundusze Europejskie
na Migracje, Granice
i Bezpieczeństwo

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

